

ostane končno samo še nekaka opojna, morda povrh neugodno sladka pičca, ki ni vredna imena »vino.« Saj pameten uživalec ne išče v vinu v prvi vrsti opojnosti, ampak se naslaja na onem nebeskolepem soglasju raznih dobrih vinskih lastnosti, ki je izključno le v prirodnem vinu in razumnega pivca ugodno poživilja.

Pri nas pridelujemo dovolj vina za lastno potrebo, dovolj samo zato, ker je vinski konzum prerezljivo porazdeljen na posamezne sloje prebivalstva in vina uprav najpotrebnejši ljudje radi neugodnih socialnih in gospodarskih razmer žal sploh ne morejo uživati, tako da ga nekaj preostaja za inozemski vinski trg.

Ako bi vsak naš državljan mogel uživati dnevno vsaj en deciliter, t. j. majhno čašico pristnega vina, bi se z vinom seveda nihče ne opijal, a morali bi vino celo uvažati, ker ga Jugoslavija povprečno toliko ne prideluje — kajti rabila bi ga letno približno 4½ milijona hl, tedaj približno 1 milijon hl nad lastno produkcijo. Vinskega potopa se torej pri nas sploh ni bati.

Rabimo več in pred vsem boljše vinske kapljice, kar se doseže z umnim poglobljanjem vinarstva, obenem z omejitvijo vinske produkcije na zemlje in lege, ki so za to najprikladnejše. Ne bi bilo težko dokazati, da moremo na polovico manjši površini pridelati z manjšimi stroški najmanj ravno toliko, zato pa mnogo več vrednega vina (intenzivna kultura, selekcija itd.). Z našo dobro, zdravo, prijetno, stanovitno, pred vsem tudi pristno vinsko kapljico se lahko ponašamo prevsem svetom in prednjačimo drugim vinorodnim državam kot verni puristi; to namreč naj ostanejo naši vinarji in vsi, ki se bavijo z vinsko obrtjo!

V inozemstvu se naši vinski pridelki zbog sprejete ter vztrajne tuje konkurence težko uveljavljajo, a pridobili in priborili si bodo trajno dober glas v izvestnih severnih državah tem prej in v tem večji meri, čim doslednejši puristi bomo.

Kar inozemstvo nepravilno z našimi naravnimi vini, je njegova stver; naš narod pa po pameti uživaj samo pristno, naravno kapljico, da bo zdrav, vesel in produktiven.

To je nemara kratak uvod v razpravo, ki se bo, kakor pričakujem, razvila o predmetu; da bi polemika bila stvarna, dostojna in plodovita. Vnaprej pa povem, da ostanem vinski purist slejkoprej in bom to stališče z ozirom na potrebe našega celokupnega vinskega gospodarstva zagovarjal do končne zmage vinskega purizma v Jugoslaviji.

Politični ogled.

DRŽAVA SHS.

Proračunske razprave se še vedno vršijo. Od zadnjih je bila posebno burna ona o prosvetnem ministru. Minister Radič se je hudo zmerjal s svojim prednikom Pribeževičem.

Redukcije in prihranki.

Finančni odbor je izdal službeno poročilo o doseženih redukcijah in prihrankih v finančnem odboru. Rezultat je ta: Vrhovna državna uprava: reduciranih 14 oseb, prihranek 3.743.360. Ministrstvo pravde: reduciranih 191 oseb, prihranek 3.324.568 D. Prosveta: reduciranih 88 oseb, prihranek 8.409.192 D. Vere: reduciranih 46 oseb, prihranek 2.483.366 D. Notranje zadeve: reduciranih 561 oseb, prihranek 33.600.035 D. Zdravstvo: reduciranih 331 oseb, prihranek 13.896.218 D. Zunanje zadeve: reduciranih 52 oseb, prihranek 8.952.499. Finance: reduciranih 2021 oseb, prihranek 239.192.901. Vojna in mornarica: ni redukcij, prihranek 33.000.000. Gradjevine: reduciranih 203 osebe, prihranek 5.574.236. Promet: reduciranih 361 oseb, prihranek 131.001.006 D. Pošte: reduciranih 382 oseb, prihranek 50.714.107 D. Poljedelstvo: ni redukcij, prihranek 4.190.000 D. Šume: reduciranih 167 oseb, prihranek 49.105.146 D. Trgovina in industrija: reduciranih 33 oseb, prihranek 2.958.526. Socialna politika: reduciranih 276 oseb, prihranek 8.916.859 D. Agrarna reforma: ni redukcij, prihranek 1.000.000 D. Izenačenje zakonov: reducirani dve osebi, prihranek 111.256 D. Skupno je reduciranih 5058 uradnikov in znaša skupni prihranek 620.100.368.30 D. Tu je vračunana tudi redukcija za Belje in Topolovac v znesku 165.431.394.90 D.

To se lepo sliši, a je treba vedeti, da se varčuje in reducira pri najpotrebnejšem. Prihranek pri vojnem ministru gre na primer večinoma na račun hrane in obleke za vojake.

Skupščina

je za jutri zopet sklicana na sejo. Na dnevnem redu je zakon o obrtni banki. Skupščini pa ne pripisujejo trajnega delovanja. Govori se, da bo že drugi mesec razpuščena, da bo nekaj časa parlamentarna in vladna kriza, potem pa kaka volilna vlada. Ena skupina radikalov bi sicer rada nadaljevala s sedanjo vlado, a brez Pašiča in Radiča. To bo pa prav težko in tudi vesti o ponovnih spremembah v vladi imajo malo verjetnosti.

Konferenca Male antante

se bo koncem februarja vršila na Bledu. Na blejski konferenci bodo izmenjane tudi misli glede priznanja sovjetske Rusije. Po poročilih iz Prage prizna češkoslovaška republika sovjetsko Rusijo de iure v najkrajšem času. Ministrski svet češkoslovaške republike bo baje te dni, vsekakor še pred blejsko konferenco, oficijelno objavil priznanje sovjetske Rusije. Za priznanje so vse češkoslovaške parlamentarne skupine, razen skupine dr. Kramara. Rumunija Rusije ne priznata. Naša vlada se bo morala odločiti ali za češko, ali pa za rumunsko stališče. Oni, ki so za rumunsko stran, bodo zopet govorili o veliki »boljševiški nevarnosti«. Konferenca Ma-

le antante« bo dalje razpravljala tudi o vprašanju glede ukinitve vojaških zavezniških kontrol v Sofiji in v Budimpešti. Bolgarska vlada je zaprosila, da se vojna kontrola odpravi, ker je izvedla vsa zadevna določila mirovne pogodbe. Madžarska vlada zahteva tudi odpravo vojaške kontrole, toda nastali so v tem oziru resni pomisleki.

MADŽARSKI PONAREJEVALCI.

Vladni predsednik grof Bethlen se je dolgo branil, končno je pa le dovolil tudi parlamentarno preiskovalno komisijo v falsifikatorski aferi. Dovolil je komisijo v zadnjem hipu, ko je zvedel, da bi v nasprotnem slučaju bila prečitana med drugim tudi interpelacija o njegovi sokrivdi. Dolgo so madžarski krogi sploh tajili vsako sokrivo do Bethlena, toda v arhivu se je našlo pismo Bethlena na njegovega prijatelja barona Perenyja, kateremu svetuje, da se akcija tako dolgo odloži, dokler bo on, Bethlen v Zenevi, ker bi mogla akcija njegovi poziciji silno škodovati. Bethlen, ki je hotel v začetku obstoj tega pisma tajiti, je končno priznal, da je to pismo pisal in se opravičeval s tem, da on falsifikatorske akcije ni odobral ter da je samo svoje prijatelje svaril. Ko se je na to Bethlen reklo, da bi moral kot ministrski predsednik stvar takoj javiti policiji, je Bethlen spoznal, da ga je polomil in zato svojo izpoved popravil v tem smislu, da pod akcijo ni mislil falsifikatorske afere, a kateri da sploh vedel ni, temveč je svaril le pred nekim pučom, o katerem je slišal, da se pripravljajo. Za predsednika komisije je izvoljen vladni poslanec Zsitvay, o katerem pišejo dunajski listi: Zsitvay je bil za časa najstrahovitejših umorov policijski komandant v Keckemetu. Z njegovo asistenco je bilo okoli 30 samih političnih aretirancev, med njimi uradnik »Nepzsava«, Franc Berkes in univ. profesor Dezider Buday, pod vodstvom znanega ubijalca Hejjas prepeljanih iz ječe v Keckemetu v gozd pri Orgovany. Vse te aretirance so mučili, jih devali iz kože in nato umorili. Zsitvay je torej mož, ki bo znal pravico deti iz kože. Eden najbolj vernih prijateljev Zsitvaya je znan bandit Mihael Francia-Kizs. Bil je obdolžen številnih roparskih umorov, ki jih je izvršil v istem Orgovanskem gozdu. Pri razpravi je bilo dokazano, da je Francia-Kizs s svojimi pristaši svoje žrtve pobil s kosami in lopatami in da jih je nekatere še žive pokopal. Postopanje je bilo proti njemu ustavljeno, ker ga je Horthy amnestiral kakor vse druge slične zločince, ki so se dali zapeljati do umora samo vsled patrijotičnega ogorčenja. Kizs je iz istega vzroka tudi vse žrtve okradel in oropal, ker je pač bilo njegovo patrijotično ogorčenje posebno veliko.

NEMCIJA.

Dolgotrajno vladno-krizo, ki je pa sedaj srečno rešena, je povzročilo tudi vprašanje odpravnin za nekdanje kneze in vladarje. Delavske zveze in stranke stavijo v tem pogledu sledečo zahtevo: Vse premoženje knezov in knežjih rodbin se v korist splošnosti odvzame. Razlaščno premoženje postane lastnina dežele, v kateri so dotične knežje rodbine do odstavitve, ozir. abdikacije vladale. Nadalje zahtevajo, da se to premoženje uporabi za brezposelne, invalide in sirote, bajtarje in male rentnike, ki so vsled inflacije obubožali. Gradovi in druga poslopja pa naj se porabijo za zdravstvene in prosvetne naprave.

AMERIKA.

Ameriški senat je končno sprejel z 68 glasovi proti 26 glasom predlog vstopa Amerike v mednarodno razsodišče v Haagu, čeprav so nasprotniki predloga posegli celo po obstrukciji. Senator Reed je govoril več ur ter je zlasti govoril o razmerju Amerike do Evrope. Naglašal je, da so gotovi krogi mnenja, da Evropejci ljubijo ameriške države. Evropejci ljubijo Amerikance tako kakor ljubijo vsak nereden dolžnik svojega upnika. Med Evropejci je nekaj nerednih plačnikov in neredni plačniki sovražijo svoje upnike. Čas je že, da spozna delavsko ljudstvo, da se je združilo 55 narodov, ki tvorijo Društvo narodov, edino v namenu za borbo proti ameriškim državam.

Tudi senator Borah je imel štiriurni govor, v katerem se je izjavil proti udeležbi Amerike v mednarodnem razsodišču. Kljub temu pa se je senat z veliko večino izrekel za pristop k razsodišču.

SPOR MED RUSIJO IN KITAJSKO

je izzval poglavar Mandžurije general Čang-čao-lin, velik prijatelj Japoncev, ki je dal zapreti ruskega ravnatelja vzhodno-kitajskih železnic Ivanova. Vzhodno-kitajska železnica pelje skozi severno Mandžurijo v Vladivostok in je bila zgrajena z ruskim kapitalom in pod ruskim vodstvom, kontrolirajo pa jo kitajske oblasti. Spor med ruskimi uradniki in kitajskimi oblastmi pa je nastal predvsem radi prevoza kitajskega vojaštva. Takoj po aretaciji Ivanova so sovjetske oblasti vložile oster protest. Spor bo gotovo mirno poravnán, ker bodo drugi kitajski veljaki kot prijatelji Rusije vplivali na Čang-čao-lina.

Tedenske novice.

Pismo sv. Očeta Pija XI. kardinalu Petru Gasparriju. Dne 18. januarja t. l. je pisal sv. Oče Pij XI. na svojega državnega tajnika, kardinala Petra Gasparrija, znamenito pismo, ki ga je donesel tudi že »Osservatore Romano.«

List se v prevodu glasi takole: »Vzoriti gospod kardinal S posebnim veseljem Nas navdaja prilika, ki se Nam nudi ob koncu svetega leta in na dan praznika stola sv. Petra v Rimu, da Vam podarimo lepo svetinjo umetnika Merschalla, ki jo pridevamo tem Svojim vrsticam. Namenjena je Vam, čigar vzvišena služba Vas osvedočuje vsem kot Našega vsakdanjega sotrudnika in pooblaščenega tolmača Naše misli. Usojamo si torej še dostaviti, da ste Nam bili vselej neutrudljiv sodelavec in zvest tolmač v ne malih, ne lahkih težavah in bridkostih, zajemajoč pogum in veselje iz zavesti, da služite nalogi kralja božjega, Gospoda našega Jezusa Kristusa, in Njegove svete Cerkve. Tako moremo obrniti tudi na Vas, kakor na Sebe, besede, ki se nanašajo danes na sv. apostola Petra: »v katerem se boste veselili, če morate sedaj nekoliko žalovati v mnogoterih izkušnjah.« Iz vsega srca Vas blagoslovljamo, ljubezni poln in kakor brat v Jezusu Kristusu — Pij XI. — Dne 18. januarja 1926.

Nekatere duhovniške spremembe. Prestavljen je g. kaplan Jakob Zidanšek od Sv. Lovrenca v Slov. gor. v Rajhenburg in iz Rajhenburga pride k Sv. Lovrencu Matija Neudauer. Anon Oblak je prestavljen iz Mozirja v Makole. Vrščič Srečko iz Makol v Mozirje. Na Poniško ob južni železnici pride za kaplana iz Loč gosp. Franjo Časl. Dosedanji ponkovski kaplan Rudolf Kociper gre za provizorja na koroško župnijo Ojstrica.

Dekan dr. Jožef Kržišnik umrl. V Trnovem na Krašu je umrl tamošnji g. dekan dr. Jožef Kržišnik. Rajni je bil posvečen v mašnika v Mariboru leta 1891. Kaplanoval je v naši lavantinski škofiji, in sicer: v Rajhenburgu, Vojniku, na Dobrni in Teharjih. V omenjenih krajih je še danes znan kot izvanredno dorežljiv dušni pastir. Leta 1900 se je preselil iz lavantinske v ljubljansko škofijo. Po vojni je pripadla dekanija Trnovo najprej pod Gorico, lansko leto pa pod novo ustanovljeno reško škofijo. Bodi mu ohranjen tudi med Lavantinci časten in hvaležen spomin!

Pozor župnim uradom! Pristojbinski namestek treba do konca januarja poravnati, sicer kazen v dvakratnem iznosu redne pristojbine.

Somišljenike SLS, ki se obračajo na strankino tajništvo za razna pismena pojasnila, prosimo, da priložijo v pismu za odgovor znamko. — Tajništvo SLS v Mariboru, Aleksandrova cesta 6.

Kako se je godilo Radičevim mešetarjem v Dobrovcih na Dravskem polju. Dobili smo naslednji dopis iz Dobrovca: Prejšnjo nedeljo nas je zadela velika sreča. Pri Augustinu, našem krčmarju, so napovedali Radičevci zborovanje. Bil smo radovedni, kako bodo Radičevi mešetarji zagovarjali predlik republike in njih zahtevo, da naj bodo moški celo življenje pod vojaško dolžnostjo. Ah, lušno je pač bilo! Dva govornika, eden mlad brez brk z dolgimi lasmi, a drugi malo starejši, katerega je izdajal jezik, da je domu iz Trsta ali od tam kje, ta dva gospoda sta skušala govoriti in hvaliti Radiča in Puclje, ali prav nič jima ni šlo od srca. Sej se sleha stvar sploh ne da hvalliti in braniti. In mi domačini smo obema take zabrusili v obraz, da nista mogla naprej. Le en »mandelj« se je okoražil, da je pomagal nepoznanima gospodoma iz mesta. Radičeve agente smo vprašali: »Kje je Vaša republika? A, sedaj bi nas Radičevci radi kar za celo življenje spravili pod vojaško komando? Pol leta sedijo Vaši Radičevi ministri s Pašičem skupaj, pa je vsak dan več davkov, vsak dan slabše. Upejali ste nepotrebno uredbo »desno vozje«; s kulukom silite občine. Kaj ste naredili za kmeta?« In mladeniča sta molčala. Da, da! Mi Dobrovčani in sploh vsi Poljanci se ne damo vleči za nos!

Smrtna kosa v Slov. Bistrici. V nedeljo, dne 17. t. m., je umrla v Slov. Bistrici gospa Genovefa Žuraj, posestnica, gostilničarka itd. po kratki teži bolezni. Pogreb se je vršil dne 19. januarja. Naj v miru počiva! Prizadeti naše sozaljce!

Avtomobilna zveza. Od Sv. Bolfenka v Slov. goricah poročajo: Avtomobilna zveza Sv. Bolfenk—Ptuj je zagotovljena. Če ne bo večje zapreke, začne avto voziti v ponedeljek, dne 1. februarja. Vozil bo od Sv. Bolfenka ob 6. uri zjutraj k prvemu vlaku, ki pride v Ptuj ob 7. uri, nazaj pa ob 10. uri, ko sta došla vlaka iz Maribora in Ormoža. Popoldne bo zopet vozil ob 12. uri k vlaku, ki vozi iz Ptuja v Maribor ob 14. na dve, nazaj pa ob petih po dohodu obeh vlakov. Vozil bo po cesti, ki gre čez Locič, Destince, Livanjce, Velovlek in Pacinje. Tako bo imel vsak priliko, da lahko že dopoldne ali popoldne opravi svoje posle v mestu brez velike izgube časa. S tem imajo tudi sosednji kraji: Sv. Andraž, Sv. Anton, Sv. Rupert, Gočova itd. itd. lepo zvezo z železnico. Vožnja tudi ne bo predraga, za vsak kilometer 1 din. Zelimo podjetju najboljši in trajni uspehi!

Za elektrifikacijo Murskega polja. Sedaj, ko povsod v Sloveniji napreduje elektrifikacija podeželskih krajev, osobito na Stajerskem, kjer dobivajo naše vasi električni tok od Fale, smo dobili dopis z Murskega polja, v katerem se potegujejo domačini, da se tudi njim nudi ugodnost električne razsvetljave. Na Murskem polju sta dve elektrarni, ena v Ljutomeru in ena v Križevcih. Prva dela po noči in po dnevu, toda skoro samo za trg Ljutomer, dočim ona v Križevcih že tri leta stoji, dasiravno bi bila velik blagoslov za okolico, kjer bi se lahko rabila tudi za pogon mlinov in žag, ki morajo po zimi vsled zamrznjene vode večinoma stati. Ugodno bi bilo za Mursko polje, če bi se uresničila vest, da bo Fala napeljala svoj daljnovod iz Ormoža do gornjega konca Murskega polja. Ta načrt bi se gotovo uresničil, ako bi se vodilne osebe za to zanimale. V Ljutomeru vlada za načrt že veliko zanimanje ter se pridno o njem razpravlja. Z delom bi se lahko takoj pričelo, ko mine najhuša zima in celo Mursko polje bi lahko imelo kmalu električno razsvetljavo. Če bo zanimanje in dela, pa bo načrt uresničen.

Oče ga je posvaril — a sin se je ustrelil. V Prekmurju se je zgodil zadnji petek, dne 22. t. m., v Križevcih ta-je

želosten slučaj: 26 let stari posesniški sin Lajoš Zakoč je hodil v vas k več dekletom. Za to nečedno sinovo življenje je zvedel njegov oče in fanta posvaril. Radi te posvaritve je prišlo med očetom in sinom do prepira, ki je končal s samomorom nepokornega sina. Oče in sin sta se večerjala skupaj, a po večerji je izročil Lajoš očetu poslovilno pismo z besedami: »Z Bogom, oče, jaz grem! Odsel je v svojo sobo, se zaklenil in si pognal dva strela skozi glavo, tako da je obležal pri priči mrtve v mlakuži lastne krvi.

Ena najlepših žag pogorela. V St. Ilju pod Turjakom je zgorelo dne 20. t. m. iz doslej še nezjasnjene vzroka po celem okraju znana in ena najlepših žag, ki je bila last našega vrliga somišljenika in posestnika Juk. Jaša.

Živalski tatovi na delu. V St. Janžu pri Velenju so do sedaj neisledenj tatovi ukradli posestniku Mihaleku, p. d. Blažiču, par lepih in dobro rejernih volov.

Osumljeni raznih tatvin na železnici pod ključem. Od leta 1923 je semila železniška uprava, da se vršijo v železniškem skladišču na Zidanem mostu razne tatvine in nerednosti, a krivcem se ni moglo prav do živoga. Še le te dni je napredovalo odkritje krivcev v toliko, da je vstopila policija pod ključ deset železničarjev iz Celja, ki so bili zaposleni v skladišču in so osumljeni zgoraj omenjenih tatvin in nerednosti.

Dosegel je starost 89 let. Pri Sv. Jederti nad Laškem je umrl te dni Antony Zupančič, ki je v svojih mladih letih prostovoljno služil v koro cesarja Maksimilijana v Mehiki. Po ustreljivi Maksimilijana se je Zupančič leta 1867 vrnil domov, kjer je bil rudar polnih 30 let.

Smrt gospoda Ivana Zmahar, višjega sodnijskega oficijala v Ptuj. Ena se želja je Tebi spolnila, da v zemlji domači Ti truplo leži, tako s pesnikom Prešernom se je rajnemu Ivanu Zmaharju posrečilo. V sredo, 20. t. m. se je vršil njegov slovesni pogreb v St. Jurju ob juž. železnici, katerega so se častno udeležili razen mnogobrojnih domačinov in sorodnikov še njegovi stanovski tovariši od ptujke sodnije z gospodom sodnikom dr. Hudnikom, ki je ob krsti na domu rajnega govoril v blag spomin zasluženo častno slovo za njegovo vestno, požrtvovalno delovanje v prid svojih podložnih, strank in svojih dolžnosti, kajti storil je ne samo, kar veleva mu je stan, kar je bilo v njegovi moči, to je vsem rad nesebično storil. Premnoge je obvaroval težkih tožb in plačil in marsikateri boče Ivanu Zmaharju celo življenje srčno hvaležen. Njegovo krsto so kinčali razni krasni venci, med temi tudi venca: Okrajno sodišče Ptuj vzornemu uradniku in Ptujski odvetniku odličnemu uradniku, kjer je rajni služboval 22 let. Njegov mirren, kremenit značaj ga je priljubil vsem, da so ga vsi splošno visoko cenili, ljubili in spoštovali, v tem smislu se mu je tudi hvaležno zahvaljeval od odprtem grobu tovariš iz Ptuja. Spomin njegov ostane svetel in čist! Vsled svojega naporenega sodnega uradovanja si je rajni nakopal iz zaprašenih aktov jetiko, ki mu je sicer od rojstva močno zdravo telo polagoma, a neprenehoma slabila ter ga v najlepših moških letih, komaj 43 let, iz sredine njegovih predragih iztrgala. Vsemogočni naj tolaži njegovo žalujočo, zlata vredno mamo in blage sestre z brati. Naj v miru počiva!

Potresni sunki v Brežicah in okolici. Minuli petek na večer je prestrašil Breščane potres, ki se je čutil v sunkih. Potresne sunke so čutili v Brežicah in na Čatežu. Potres ni povzročil nobene škode, le nekaj strahu je nagnal ljudem, ki so trpeli pred leti toliko radi potresa.

Najden denar. Na sejmu v Ra. henburgu dne 10. okt. 1924 je bila najdena svota denarja. Neznane, ki je denar izgubil, se še do danes ni javil. Zupanstvo občine Pleterje, pošta Videm ob Savi, kjer se denar dobi, ponovno poziva osebo, ki je denar izgubila, da se javi in dvigne ta denar.

Dve železniški nesreči v naši državi. Dne 21. t. m. se je pripetila pri postaji Novi Dalje (blizu Osijeka) železniška nesreča, ki je zahtevala eno smrtno žrtev, enega težko ranjenega in več lahko. Osební vlak iz Subotice se je zaletel v tovorni vlak, ki je bil na poti proti Dalju. Vsled močnega sunka sta bila oba vlaka poškodovana, zlasti pa osebni vlak, pri katerem je bila razbita lokomotiva in več vagonov. Vlakovodja je težko ranjen, neki železničar osebne vlaka pa je izgubil nogo. Trgovski potnik Wieser z Dunaja, ki se je vozil v drugem razredu, je ostal na mestu mrtve. Lahko poškodovanih je bilo več potnikov. Promet se je po 16 urah zopet nadaljeval. Kdo je nesrečo zakrivil, se še ni moglo ugotoviti. — Pri Ogulinu se je zgodila v soboto, težka železniška nesreča, letos že tretja na istem mestu. Nesreča se je zgodila pri postaji Gornja Dubrava. Postajen načelnik v Ogulinu je ob 2. uri zjutraj popolnoma pravoilno spustil splinski brz vlak, da je nadaljeval vožnjo v Zagreb. Pri Zrmanji je bil ta vlak 12 ur zameden v snegu. Ko so ga rešili, je bil uvrščen v promet kot brz vlak št. 303 in je vozil z brzino 65 km. Pri G. Dubravi znamenje ni bilo pravilno postavljeno, nakar je sledila nesreča. Istočasno je privozil na postajo tovorni vlak iz Karlovca. Strojvodja brzega vlaka Ivan Škender, se je znašel nenadoma v silno kritičnem položaju. Zapazil je tovorni vlak šele v zadnjem trenutku pred seboj. Kljub temu ni izgubil prisotnosti duha. Zavrl je z vso silo in spustil protiparo in se mu je na ta način posrečilo, da je udarec vsaj nekoliko ublažil. Vlakovodja, strojvodja in kurjač tovrnega vlaka so poskakali na tla in prepustili vlak usodi. Brzi vlak je trčil tako močno v tovrnega, da sta se obe lokomotivi druga v drugo zarili, službeni vozovi tovrnega vlaka pa so preskočili obe lokomotivi in se ustavili šele na tenderju brzega vlaka. V brzem vlaku je bilo okoli 100 potnikov, ki se jih je polastil strahovit strah. Večinoma so spali in jih je udarec vrgel takoj na tla. Obenem so pričeli padati nanje kovčegi in drugi predmeti, luči so ugasnile, šipe

so pokale. Zenske in otroci so obupno klicali na pomoč. Zmešnjava je bila tem večja, ker se je zgodila nesreča ponoči in v polni temi. Železničarjem se je šele čez nekaj časa posrečilo potnike pomiriti. K sreči nezdoga ni zahtevala nobene človeške žrtve: le nekaj potnikov je bilo lažje ranjenih. Čudno je, da strojvodja in kurjač brzega vlaka, ki sta kljub nesreči ostala na svojem mestu, nista bila niti najmanj poškodovana. Ako ne bi strojvodja uporabil vseh zavor in spustil protipare, bi trčil brz vlak v tovrnega z brzino 65 km na uro in bi malokdo od potnikov ostal živ, oziroma nepoškodovan.

To so pomilovanja vredni ljudje. Ena od raznih vremenskih nezdogod najbolj obiskana in po naravi najbolj revna pokrajina je v naši državi gotovo hrvatska Hercegovina. Po leti muči hrvatske Hercegovce nezmožna vročina, na jesen povodnje, v zimi sneženi zameti. Sedaj, ko smo imeli pri nas pasje ostro zimo, je bil hrvatski del Hercegovine dne 17. t. m. obiskan od uničujoče povodni. Dne 16. t. m. je začelo snežiti, dne 17. se je vlił dež s tako ljutošjo, da so se udri s hrbov v dolino hudourniški in uničili cele štiri vasi. Ubogim ljudem je odnesla povodnja hšle ter hleve, živino, za zimo prihranjene poljske pridelke, tobačno žetev in še celo zemljo do golega kamenja. Ker je prihrula ta grozna nesreča nad vasi po dnevu, so si ljudje zemogli rešiti edinole golo življenje, ako bi jih bila zalotila nezdoga v noči, bi bili še utonili. Pomilovanja vredne reve so si otele golo ter boso življenje brez hrane, živine in zemlje. Casopisna poročila pravijo, da se bodo morali ti ljudje iz po povodnji prizadejih krajev izseliti, ker jim je odnesla voda zemljo iz polj, gozdov ter pašnikov in to ob času, ko bo tudi po Hercegovini prišla zima.

Kako žive naši rojaki v Franciji. V velikem industrijskem mestu St. Etienne, ki ima preko 350.000 prebivalcev, so delavci vseh narodov. Seveda smo tudi mi Slovenci zastopani, in sicer nas je okoli 20. Zaposleni smo večinoma po premogovnikih. Čeprav so se razmere v zadnjem času izredno poslabšale radi padca franka in naraščajoče draginje, vendar tisti, ki hoče delati in primerno živeti, lahko izhaja in še prihrani, ker je tukaj v primeri z Jugoslavijo vse mnogo ceneje. Povdariti pa moram eno žalostno dejstvo. Saj poznate naše ljudi, kakor je v domovini tako je tudi v tujini; žive večinoma brezskrbno od danes do jutri ne glede na bodočnost. Radi se postavljajo, kateri boče več izpil in plačal. Seve, to le prvi dni po plači, tedaj si privoščijo marsikaj nepotrebnege. Vozijo se z avtomobili itd. pa proti koncu meseca nimajo niti za hrano in tobak ter si izposojajo denar od drugih, skromnejših tovarišev. Nehvaležnost je plačilo sveta in tudi jaz hočem navesti eden slučaj: Trije prijatelji enakega mišljenja smo prišli v tujino, da si nekaj prihranimo. Živimo solidno, v slabe družbe ne zahajamo in to je ravno trn v peti drugim zapravljevcem, ki cele dni popivajo in kvartajo, dočim se mi rajši v prostem času krakočasimo s čitanjem slovenskih časopisov, da izvemo kaj novega iz domovine. Tukaj je že en rojak 15 let. On je predelavec. Preteklo nedeljo smo ga šli obiskat, da se kaj pogovorimo. Povabi nas, da gremo v bližnjo gostilno, toda kmalu potem pride notri drugi skupina že precej vinjenih Slovencev. Začnejo nas zbadati s skopuhi itd., vnel se je prepir. Zbralo se je vse polno radovednih gledalcev, ker pri Francozih je to nekaj nenavadnega. Oni sicer radi pijejo in se vesele, pa vse v pravi meri. Ze so se začele drobiti steklenice in odpirati noži. Pri tem se je posebno odlikoval neki N. Juhart iz Komenda pri Kamniku. Le naši razsodnosti se ima pripisati, da ni bilo kaj hujšega kot par obtolčenih glav, nakar smo se mi trezni rajši umaknili, dočim so drugi razgrajali do belega dne. Zalostno je, da se Slovenci, ki nas je tukaj najmanj, ne zastopimo kot drugi, nego si dovolimo, da imajo domačini o nas tako slabo mnenje. Temu je pač v prvi vrsti kriv grobokop slovenskega naroda — alkohol.

Spomlad sredi zime. (»Naš Dom, letnik XVIII., 1926.) Sredi mrazu in trde zime smo. Sneg pokriva polje in log, led oklepa studence in naše reke. »Naš Dom«, list za ljudsko prosveto, pa je doživel letos s svojim XVIII. letnikom sredi te mrazu spomlad. Ves spremenjen je, nič zimskega, mrzlega ni v njem, samo cvetje, topla spomlad. Nadel si je popolnoma novo obleko, nove plainice, lepši papir. Članek poleg članka, kakor rožica poleg rožice, pestra in pisana vsebina za stare in mlade. Vsaka pridna slovenska čebelica, ki išče izobrazbe, zabave in razvedrila, boče našla na »Našega Doma« livadah obilo sladkega medu, dobre in tečne duševne hrane. Zato vsi, ki ne marate mrazu zime, naročite si za malenkostnih 20 dinarjev pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6 I. »Naš Dom.« Ne bo Vam žal! »Naš Dom« Vam bo pričaral v mrazi zimi v Vaših hišah toplo, cvetočo spomlad, cvetoče urice veselja, zabave in poduka.

Loterija Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Ani v Slov. gor. Začelo se je z razprodajo srečk izredno bogate loterije v prid novega Društvenega doma. Cena srečkam je samo 5 dinarjev komad. Dobitki so sledeči: mlad brezhiben konj, 290 litrov dobrega vina, vreča 85 kg najfinejše pšenične moke, postelja (moderno delo), blago za moško obleko (kamgar), blago za žensko obleko (volna), 1 kladra bukovih drv, krasno polirana miza, močan hrastov sod (3 hl), ovalni sodček, cvetlična mizica itd. Nadalje razna kuhinjska posoda, steklo, porcelan, »Zlatorog«-terpentinovno milo, robci, dragoceno poljsko orodje, škafi in drugo, v skupni vrednosti nad 20.000 din. Ker je srečk razmeroma malo — vrednost srečk odgovarja skupni vrednosti dobitkov — naročite jih nemudoma! Zrebanje se vrši meseca marca, pod državni nadzorstvom. Izžrebane številke se objavijo v »Slovenskem Gospodarju.« Srečke se naročajo na naslov: Kat. prosvetno društvo, loterijski odbor, pošta Sv. Ana v Slov. gor. Kdor želi čez noč obogateti, naj si nemudoma priskrbi naše srečke. Če se mu-

diše v Mariboru, si lahko srečke osebno nabavite pri Prosvetni zvezi, Aleksandrova cesta 6 I.

Grozovit potres in nič drugega, zamore vzbuditi enako začudenje, kot ga vzbuja izvanredno bogata loterija Katoliškega prosvetnega društva pri Sv. Petru pod Svetimi gorami, ki vsebuje 250 krasnih dobitkov v vrednosti 50.000 D. Vsakdo hoče naročiti čim več srečk, kajti srečke so zelo po ceni, po 5 D in dobitki zanimanja vredni. Nekateri si žele novo, fino politirano pohištvo iz črešnjevca lesa, ki se sveti, da se vidiš v njem. Drugi spet poželjivo obračajo oči na nov »Singer« živalni stroj, spet drugi na vrečo z 20 kg kave. Perice si žele zaboj »Zlatorog« mila, fantje moško kolo ali krasno žepno uro, a gospodinje, ki radi priskrbe svojim domačinom kaj boljšega, pa bi želele dobiti pitanege prašiča. No, tudi gospodarjem uhajajo misli na 200 litrov bizeljskega vina, trsno škrapilnico in moške obleke. Dekleta, seveda njim ugajajo predvsem svilene rute, fini čevlji, krasno perilo, sploh sleherni si zamore nekaj poželeti, ker izbira je velika. Tudi vi, dragi čitatelji ne zamudite prilike, temveč še danes pišite kartico na Loterijski odbor v Sv. Petru pod Svetimi gorami in naročite čim več srečk. Kdor naroči 10 srečk, dobi tri srečke brezplačno. Osebno lahko kupite srečke tudi pri Prosvetni zvezi v Mariboru, Aleksandrova cesta 6-I. in v obeh prodajalnah Cirilove tiskarne v Mariboru.

IZŽREBANE ŠTEVILKE EFEKTNE LOTERIJE DIJASKEGA PODPORNEGA DRUŠTVA V LJUBLJANI.

1. dobitok avto je zadela	št. 99.683
2. dobitok, konja in voziček	« 72.913
3. dobitok, sobno opravo	« 70.517
4. dobitok, kolo	« 53.934
5. dobitok, slamoreznicu	« 23.200
6. dobitok, radio-aparat	« 96.548
7. dobitok, kuhinjsko opravo	« 33.227
8. dobitok, plug	« 14.027
9. dobitok, fotografski aparat	« 41.693
10. dobitok, blago za moško obleko	« 85.507
11. dobitok, pisalno mizo	« 29.597

Vse druge številke objavimo v prihodnji številki.

Dopisi.

St. Peter pri Mariboru. Dne 24. januarja je umrl na jetiki mlad gospodar Janez Kranjc, star komaj 34 let. Bil je veren, krščanski mož; že hudo bolan, se je ob božičnih praznikih z veliko pobožnostjo udeleževal sv. misijona in se tako najlepše pripravil za smrt. Usmiljenega srca, je rad pomagal, kjer je mogel. Zvest somišljenik SLS je ob volitvah vedno odločno pokazal moža. Komaj je po prevzemu kmetije premagal najhujše gospodarske težave, se je moral ločiti od svoje skrbilive žene in petletnega sinčka. Naj v miru počiva.

Dragučova. Pokopali smo v petek, dne 15. t. m., v mariborskem sanatoriju po težki in mučni operaciji želodčnega raka umrlo Marijo Kelbič na domače pokopališče v Smarjeto. Čez osem dni, v petek, dne 22. t. m., pa na vodeniki umrlo Jožefo Škamlec, staro 83 let. Marijo Kelbič pa je bila stara šele 55 let. Bili sta si sosedji čez 25 let. Obema rodbinama iskreno sožalje. — Sosed.

Vurberg. Dne 19. t. m. smo spremljali na zadnji poti starega moža Franca Jurša iz Krčevin, ki je dosegel starost 85 let. Čeravno so moža zadnja leta popolnoma zapustile oči, vendar je zmirom rad slišal poročila iz »Slov. Gospodarja«, katerega zvest naročnik je bil svoja leta kot gospodar. Rajni mož je bil globoko veren ter pri vseh volitvah mož značaja za katoliško stvar. Naj mož ostane lep zgled marsikateremu, ki tava ob času volitev v temi zmote. Našemu staremu bojeniku naj bo zemljica lahka!

Vurberg. V nedeljo, dne 31. t. m., po sv. maši, se vrši občni zbor tukajšnje krajevne organizacije Slov. kmečke zveze. Povabljen je govornik iz Ptuja. Somišljeniki, udeležite se občnega zbora, da tako spet utrdimo moč naše stranke. — Načelstvo.

Vurberg. Tudi možimo se letos prav pridno, ker je kratek predpust in ni časa za dolgo premišljevanje. Zadnje nedelje je bilo naenkrat oklicanih kar osem parčkov, kakor se sliši, jih bo pa še več. Da bi le bila vsem sreča mila!

Sv. Bolfenk v Slov. gor. Zadnje nedelje popoldne smo pokopali vzorno Marijino hčerko Antonio Braček iz Trnovske vasi. Skoraj vsa župnija jo je spremljala na njenem zadnjem potu. Prijazno je sijalo zlato solnce na nebu, bil je krasen zimski dan. Saj si je pa pokojnica tudi zaslužila lep sprejem v kraljestvu nebeškega mira in božje ljubezni. Bila je vedno vzorna mladenka, prijazna do vseh, postrežljiva v vsem, vneta za vse dobro. Sovraštva ni poznala, žaliti ni mogla nikogar. Zato jo je tudi spoštovali in ljubilo vse; tudi Bog je uslišal n'eno vročo željo: umrla je v župnišču, kakor si je želela, pri popolni zavesti, prevadena s sv. zakramenti, kar menda v njeni nevarni boleznini ne bi bilo doma tako lahko mogoče. In njena zadnja pot ni bila žalni sprevod, ampak zmagoslavna procesija, vsi smo imeli sladko zavest: V hišo Gospodovo jo spremljamo. Naj počiva mirno v grobu očetovem, njeno lepo vzgledno življenje pa naj bo vsem kazipot prave ljubezni do Boga in do bližnjega.

Sv. Lenart pri Vel'ki Nedelji. Neizprosna smrt je naglo in nepričakovano utrgala nit življenja mladi, komaj 15 let stari deklici Nežki Kovačec iz Samušana. Vsak, kdor jo je poznal, jo je moral vzljubiti, kajti bila je vedno vesela in prikupljiva vedenja. Lepe, pošiene pesmice so bile njeno največje razvedrilo. Bila je v vsem vzor poštene slovenske deklice, zato pa si jo je nebeški ženini izbral za svojo nevesto in jo poklical iz te solzne doline dne 20.